

Arviointikertomus 2021 / lautakuntien vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Tarkastuslautakunta 04.05.2022 § 30

Valmistelu

kaupunginlakimies Eerika Pekkala p. 040 637 2486

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Esittelijä

Kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Päätösehdotus

Lautakunta keskustelee arviointikertomuksen laadintaan, aihe-alueisiin ja toteutukseen liittyvistä asioista. Aletaan laatia vuoden 2021 arviointikertomusta vuoden 2021 talousarvioon ja tilinpäätökseen, lautakunnan kokouksissa käsitelyihin asioihin, tilintarkastajan raportteihin sekä edellä olevaan perustuen.

Päätös

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat tehneet kokousten kuulemisista muistiinpanoja, joten jokaisen jäsenen tulisi olla omalta osaltaan aktiivisesti mukana työstämässä arviointikertomusta. Omia kommentteja ja lausuntoja voi täydentää One Drivessä olevaan tiedostoon 11.5 mennessä, jotta ne ehditään työstämään ennen seuraava kokousta, 18.5.2022.

Tarkastuslautakunta 18.05.2022 § 36

Valmistelu

kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Lautakunnan jäsenten on tullut toimittaa kommentit vastuualueistaan lautakunnan sihteerille. Käydään vastuualueiden kommentoinnit lävitse ja jatketaan arviointikertomuksen laadintaa.

Esittelijä Kaupunginlakimies Eerika Pekkala
Päätösehdotus Jatketaan arviointikertomuksen laadintaa.
Päätös Jatkettiin arviointikertomuksen laadintaa.

Tarkastuslautakunta 25.05.2022 § 42

Valmistelu Kaupunginlakimies Eerika Pekkala
Tarkastuslautakunta on työstänyt Arviointikertomusta 4.5.2022 ja 18.5.2022 kokouksissan. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat tehneet työohjelman mukaisista kuulemisista muistiinpanoja, joten jokaisen jäsenen tulisi olla omalta osaltaan aktiivisesti mukana työstämässä arviointikertomusta. Jatketaan vielä arviointikertomuksen laadintaa ja täydennetään lautakunnan jäsenten havaintoja kertomukseen.

Esittelijä Kaupunginlakimies Eerika Pekkala
Päätösehdotus Jatketaan arviointikertomuksen laadintaa.
Päätös Sari Eilittä poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 16.12. Jatkettiin arviointikertomuksen laadintaa.

Tarkastuslautakunta 31.05.2022 § 46

Valmistelu Kaupunkitarkastaja Atte Karjalainen
Tarkastuslautakunta on työstänyt Arviointikertomusta 4.5.2022, 18.5.2022 ja 25.5.2022 kokouksissan. Jatketaan vielä arviointikertomuksen laadintaa ja täydennetään lautakunnan jäsenten havaintoja kertomukseen.
Arviointikertomus tulee saada nyt valmiiksi.

Esittelijä Kaupunkitarkastaja Atte Karjalainen
Päätösehdotus Työstetään arviointikertomus tekstien osalta valmiiksi. Tarkastuslautakunnan sihteeri tekee valmiiseen arviointikertomukseen tarvittavat stilisoinnit.
Päätös Työstettiin arviointikertomus tekstien osalta valmiiksi. Tarkastuslautakunnan sihteeri tekee valmiiseen arviointikertomukseen tarvittavat stilisoinnit. Tarkastuslautakunta saattaa arviointikertomuksen valtuuston tietoon ja toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto 13.06.2022 § 48

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto merkitsee arviointikertomuksen 2021 tiedoksi ja pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta.
Päätös Kaupunginvaltuusto merkitsi arviointikertomuksen 2021 tiedoksi ja pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta.

Ehdotus KJ Ruotsalainen:

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta **tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä. Kaupunginhallituksen odotetaan ottavan kantaa kattavasti koko arviointikertomuksen sisältöön** tulosalueiden kannanottojen lisäksi. Vastaukset pyydetään seuraavasti:

Elinvoimalautakunta (Tekninen lautakunta, kaavoitus- ja tonttiasiat & ympäristöjaosto):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erityisesti äkillisen rakennemuutoksen kanssa työskennelleitä nopeasta reagoinnista ja tuloksellisesta yhteistyöstä alueen muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimivan ja kaikki kuntalaiset hyvin tavoitettava tiedottaminen on haastavaa. Se on myös poikkihallinnollista ja tukee onnistuessaan kaikkia osapuolia.

Esteettömyys ja saavutettavuus liittyvät vahvasti myös elinvoimalautakunnan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toivoo investointisuunnitelmaa tehtäessä arvioitavan erityisesti kaupunkistrategian Sujuva arki -päämäärä huomioiden.

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat olleet useissa tehdyissä toimenpiteissä tavoitteena, silti erityisesti ikäihmisille tarjotuissa palveluissa on paljon huomioitavaa niiden osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että esimerkiksi selkokieliisyys, aistivammaisten huomioiminen, liikuntavammaisten kuuleminen erilaisissa tilasuunniteluissa lisäksi kaikkien kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Millaisiin toimenpiteisiin lautakunta on näiltä osin ryhtynyt ja millaisia suunnitelmia on tulevaisuuden palveluiden kehittämisessä otettu huomioon?

Hyvinvointilautakunta (Koulutuslautakunta ja kulttuurilautakunta) ja kaupunginhallitus::

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyvinvointitoimialan kokouspöytäkirjoissa erityisesti lasten- ja nuorten pahoinvoinnin huolestuttavaan tilanteeseen. Yhä nuoremmat lapset voivat huonosti. Tämä näkyy niin kouluissa kuin myöskin yleisesti, yleisenä nuorten pahoinvointina lieveilmiöineen. Perusopetukseen oli tarvetta lisätä Hepolan koululle kuntouttavan opetuksen ryhmä 1-3 luokan oppilaille lukuvuodeksi 2021-2022.

Tarkastuslautakunta pyytää hyvinvointilautakunnalta ja kaupunginhallitukselta selvitystä, millaisiin toimiin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on mahdollista ryhtyä nuorten ja lasten hyvinvoinnin parantamiseksi. Miten kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat mahdollisuuteen parantaa nuorten ja lasten hyvinvointia?

Onko hyvinvointilautakunta ja kaupunginhallitus arvioineet millaisia kustannuksia syntyy, kun lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Onko henkilöstöresursseissa huomioitu riittävästi nuorten lisääntyvät pahoinvointi?

Perusturvalautakunta (Sosiaali- ja terveyslautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Koronan aiheuttama poikkeustila on työllistänyt terveydenhuollon henkilöstöä vuoden aikana.

Onko kartoitettu henkilöstön työtaakkaa ja jaksamista vuoden 2021 aikana? Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, miten perusturvalautakunta on varautunut sijaisten saatavuuteen loma-aikoina?

Ympäristölautakunta (Tekninen lautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristötoimiala on pyrkinyt ottamaan kiitettävästi huomioon kau-punginvaltuuston asettamat strategiset päämäärät huomioiden kaupungin asukkaiden tarpeet ja kaupungin heikon taloustilanteen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota korjausvelkahankkeiden seurannan sisältöön, keston sekä seurannasta tiedottamiseen.

Miten ostopalveluiden laadunseuranta on järjestetty? Onko esimerkiksi käyttäjien palautteen antamiseen sujuvat reitit, ja mitä muita keinoja laadun valvontaan on mahdollisesti käytettävissä?

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Päätös

Kaupunginhallitus päätti edellä mainituista toimenpiteistä.

Arviointikertomus 2021/Elinvoimalautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Elinvoimalautakunta 21.09.2022

Valmistelu

Elinvoimajohtaja Mervi Nikander, puh. 040 480 1067
kaupungingeodeetti Paulus Rantajarvi, elinkeinopäällikkö Hanna Alila,
työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, kaavoitusarkkitehti Saija Alakare

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.

Elinvoimalautakunta (Tekninen lautakunta, kaavoitus- ja tonttiasiat & ympäristöjaosto):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erityisesti äkillisen rakennemuutoksen kanssa työskennelleitä nopeasta reagoinnista ja tuloksellisesta

yhteistyöstä alueen muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimivan ja kaikki kuntalaiset hyvin tavoitettava tiedottaminen on haastavaa. Se on myös poikkihallinnollista ja tukee onnistuessaan kaikkia osapuolia.

Esteettömyys ja saavutettavuus liittyvät vahvasti myös elinvoimalautakunnan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toivoo investointisuunnitelmaa tehtäessä arvioitavan erityisesti kaupunkistrategian Sujuva arki -päämäärä huomioiden.

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat olleet useissa tehdyissä toimenpiteissä tavoitteena, silti erityisesti ikäihmisille tarjotuissa palveluissa on paljon huomioitavaa niiden osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että esimerkiksi selkokieliisyys, aistivammaisten huomioiminen, liikuntavammaisten kuuleminen erilaisissa tilasuunniteluissa lisäisi kaikkien kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Millaisiin toimenpiteisiin lautakunta on näiltä osin ryhtynyt ja millaisia suunnitelmia on tulevaisuuden palveluiden kehittämisessä otettu huomioon?

Vastaus:

Kaavoituksella ohjataan toimintojen sijoittelua. Alueiden ja rakennusten tarkempi suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu myöhemmässä vaiheessa muiden tahojen toimesta.

Kaavoituksella pyritään aina toimintojen tarkoituksenmukaiseen sijoitteluun siten, että kulkuyhteydet ovat toimivat ja palvelut ovat hyvin saavutettavissa.

Kemin joukkoliikenneyhteydet ovat rajalliset.

Kuntalaisten osallistamisen suhteen kaavoitus on pyrkinyt lähestymään kuntalaisia aiempaa aktiivisemmin muun muassa sosiaalisen median kautta. Kaupungin omien kaavatöiden osalta nähtävilläpitoaineistojen yhteyteen on laadittu myös videoidut kaavaesittelyt. Kaavoituksen tavoitteena on suunnitella viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa.

Elinvoimatoimialan viestinnässä pyritään jatkossa huomioimaan yhä paremmin saavutettavuus.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat: Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan

Vastaus:

Elinvoimatoimialalla pyritään reagoimaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Toimialalla noudatetaan aktiivisen tuen ja varhaisen puuttumisen malleja. Esihenkilöt käyvät säännöllisesti kehityskeskustelut tulosalueillaan. Viikko- ja tiimipalaverit ym. mahdollistavat säännöllisen

vuorovaikutuksen ja viestinnän henkilöstön kesken.

Esittelijä	Elinvoimajohtaja Mervi Nikander
Päätösehdotus	Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin. Tarkastetaan pykälä kokouksessa.
Päätös	Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin seuraavin muutoksin: Elinvoimatoimialan viestinnässä huomioidaan yhä paremmin saavutettavuus. Elinvoimatoimialalla reagoidaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Arviointikertomus 2021/Hyvinvointilautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin Hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 112

Valmistelu	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 04007418946, johtava rehtori Piia Hulkkonen, varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Maunu Kaupunginhallitus on pyytänyt tarkastuslautakunnan kysymyksiin hyvinvointilautakunnan vastaukset 19.9.2022 kaupunginhallituksen käsittelyyn mennessä. Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Hyvinvointilautakunta (koulutuslautakunta ja kulttuurilautakunta) ja kaupunginhallitus: <i>Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:</i> Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyvinvointitoimialan kokouspöytäkirjoissa erityisesti lasten- ja nuorten pahoinvoinnin huolestuttavaan tilanteeseen. Yhä nuoremmat lapset voivat huonosti. Tämä näkyy niin kouluissa kuin myöskin yleisesti, yleisenä nuorten pahoinvointina lieveilmiöineen. Perusopetukseen oli tarvetta lisätä Hepolan koululle kuntouttavan opetuksen ryhmä 1-3 luokan oppilaille lukuvuodeksi 2021-2022. <i>Tarkastuslautakunta pyytää hyvinvointilautakunnalta ja kaupunginhallitukselta selvitystä, millaisiin toimiin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on mahdollista ryhtyä nuorten ja lasten hyvinvoinnin parantamiseksi. Miten kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat mahdollisuuteen parantaa nuorten ja lasten hyvinvointia?</i> <i>Onko hyvinvointilautakunta ja kaupunginhallitus arvioineet millaisia kustannuksia syntyy, kun lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Onko henkilöstöresursseissa huomioitu riittävästi nuorten lisääntyneen pahoinvointi?</i>

Vastaus:

Lasten ja nuorten moninaisen tuen tarve on lisääntynyt. Korona-aika on ollut haasteellista sekä perheille että palvelujen järjestäjille. Useiden palvelujen rajoitettu tuotanto, yksikköjen sulkeminen sekä nopealla aikataululla organisoitu etäopetus ovat olleet kaikille osallisille uusia ja kokemattomia tapahtumaketjuja. Nämä ovat vaatineet sekä yksilö- että

yhteisötasolla uudenlaisia tapoja selviytyä. Lasten ja nuorten osalta tukitoimia on ollut mahdollista järjestää myös myönnettyjen erityisavustusten turvin. Pääsääntöisesti erityisavustuksella voidaan palkata lisähenkilöstöä tukemaan lasten ja nuorten oppimista ja kasvamista sekä lisäämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Oppimisen tukea vahvistetaan palkkaamalla hankerahalla resurssiopettajia ja koulunkäynninohjaajia sekä lisäämällä erityisopettajien konsultatiivista työtä. Hyvinvointitoimiala on onnistunut saamaan hankeavustusta, jonka turvin toimialalle on palkattu lisää työntekijöitä lasten ja nuorten tukemiseen.

Varhaiskasvatuksessa toiminta kohdentuu ennaltaehkäisevään toimintaan, arjen kaikissa toiminnoissa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu lasten kanssa on aloitettu jokaisessa ryhmässä. TUIKKU-hankkeen myötä on saatu lisää tietoa käytännön työhön. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu on olennaisena osana myös toimintakautena 2022-23.

Henkilöstöä on koulutettu Lapset Puheeksi – menetelmään. Menetelmää käytetään huoltajien ja henkilöstön välisissä keskusteluissa jokaisen varhaiskasvatuksessa aloittavan lapsen/perheen kanssa.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtion erityisavustuksia, joilla on palkattu lisähenkilöstöä. Hankerahoitus kohdentuu lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen, toimintamallien kehittämiseen sekä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Varhaiskasvatukseen on tullut lakimuutos lapselle annettavan tuen osalta 1.8.2022. Henkilöstöä on koulutettu Tukea tuen järjestäjille - kehittämisyhmän avulla. Varhaiskasvatukseen on tekeillä toimintamalli tuen järjestämiseksi lukuvuodelle 2022-2023.

Perusopetuksessa on käynnistetty / toteutettu monenlaisia konkreettisia toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Koulujen yhteinen kehittämistyö aloitettiin lv. 2021-2022. Kehittämistyötä jatketaan lukuvuonna 2022–2023 jalkauttamalla laadittuja toimintamalleja, suunnitelmia ja yhteisiä hyviä käytäntöjä arkeen mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisesta, yleisen tuen vahvistamisesta ja lukutaidon ja -innon vahvistamisesta. Perusopetuksen ja lukion yhteinen vesokoulutus järjestettiin 9.8.2022 yleisen tuen käytänteistä. Hankerahoituksella on saatu palkattua yläkoulujen yhteinen lukuresurssiopettaja sekä maahanmuuttajaoppilaiden tukeen lukuresurssiopettaja sekä valmistavan opetuksen ryhmiin koulunkäynninohjaajat.

Oppilashuollon Kehittäjäkuraattoritoiminta -hanke kohdennetaan syksyllä 2022 esi- ja alkuopetukseen ja varhaiseen tukeen. Koulunuorisotyö toteutuu kaikilla yhteinäiskouluilla ja lukiolla. Toimintaan pyritään saamaan lisää resurssia, jotta koulunuorisotyötä saataisiin kaikille kouluille.

Kemin kaupungin HARLIKUS eli harrastussuunnitelman ja liikunta- ja kulttuurikasvatussuunnitelman hyödyntämistä korostetaan ja tehostetaan; systemaattinen suunnitelman käyttöönotto kaikissa kouluissa kehittämisryhmien työhön liittyen lukuvuonna 2022–2023.

Harrastusten jäänmurtaja – hanke jatkuu lukuvuonna 2022–2023. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa kemiläisille lapselle ja

nuorelle maksuton ja mieluisa harrastus osana turvallista koulupäivää. Hanke on suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille, joilla ei ole harrastusta. Harrastukset valitaan ja toteutetaan lasten ja nuorten kuulemisesta saatujen tietojen pohjalta. Lukuvuonna 2021–2022 harrastekerhoihin osallistuu reilu 200 oppilasta. Ensi lukuvuonna järjestetään noin 50 lukuvuoden kestävästä kerhoa koulupäivän yhteydessä. Hankerahalla on palkattu koulujen yhteinen harrastekerho-ohjaaja.

Koulujen muu kerhotoiminta toteutetaan Kemien kerhot pyörivät - hankerahoituksella, joka mahdollistaa mm. PT-toiminnan kaikilla yläkouluilla. Personal trainer (PT) toimii peruskoulussa ensisijaisesti oppilaiden kuntovalmentajana, liikuntakaverina ja ryhmäohjaajana. Hän opastaa nuoria vahvistamaan liikuntataitoja ja lisäämään liikunta-aktiivisuutta sekä kannustaa ja ohjaa elintapojen muutoksessa. Toiminnalla on myös myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten kaverisuhteisiin.

Kaikissa peruskouluissa käynnistyy välkäratoiminta, jonka ideana on, että koulutetut välkärioppilaat suunnittelevat ja ohjaavat toisille oppilaille välituntitoimintaa. Välkäri-koulutus on elokuussa 2022 ja toimintaa toteutetaan lukuvuonna 2022-2023 välkäratoiminnasta vastaavien ohjaavien opettajien johdolla.

Hepolan, Sauvosaren ja Karihaaran koulut palkittiin keväällä 2022 500€ välituntivälinepaketilla Kiusaamatta paras-kampanjassa käytänteistään kiusaamisen ehkäisyssä ja käsittelyssä. Oppilaiden toivomia piha/ välituntivälineitä on voitu hankkia myös vanhempainyhdistysten tuella.

Oppilasurheilun toiminta aloitetaan korona-ajan jälkeen liikuntavastaavan ja koulujen liikuntavastaavien toimesta.

Koulumatkaliikkumiseen kannustetaan ja selvitetään mm.

5-luokkalaisten pyöräkisan uudelleen aktivoimista (jäänyt koronan vuoksi kahtena lukuvuonna pitämättä). Ulkoluokkatoimintaan (liikuntaa ja oppimista lähiluonnossa/ ympäristössä) kannustetaan opettajien kouluttautumisen kautta.

Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen tullaan laatimaan Kemien perusopetuksen yhteinen toimintamalli. Kouluilla järjestetään ja ideoidaan yhdessä oppilaiden kanssa erilaisia teemaviikkoja, tapahtumia, liikuntailtapäiviä/hyvinvointipäiviä lukuvuoden aikana. Viime lukuvuonna järjestettiin mm. Be active ja Jope, minä tuen -hyvinvointikampanjat yläkoululaisille ja lukion opiskelijoille. Tavoitteena on kiinnittää erityistä huomiota uneen, ravintoon, liikkumiseen ja sosiaalisiin suhteisiin.

Lukiolla on tehty/ käynnistetty useita toimenpiteitä nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi: 16.3.2022 kaikille opiskelijoille pidettiin ryhmänohjaus, jossa esiteltiin lukion keskeiset kouluterveyskyselyn tulokset ja valtakunnallisia tuloksia. Sen jälkeen opiskelijat vastasivat koulun laatimaan Google Forms -kyselyyn, jossa he esittivät ideoita ja toiveita siitä, mitä lukiolla voitaisiin tehdä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Opiskeluhuoltotyöryhmä, opiskelijakunnan hallitus ja opettajakunta suunnittelivat yhdessä opiskelijoiden vastausten pohjalta toimenpiteitä lukuvuodelle 2022-2023.

Loppukevään 2022 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota opiskelutaitojen ohjaukseen kursseilla. Ryhmänohjauksessa 20.4.2022 käsiteltiin opiskelutaitoja ja harjoitettiin opintojen suunnittelua. Opiskelussa kiinnitetään huomiota myös tehtävien määrään ja rytmiin, jotta kaikki

isot arvioitavat työt eivät painottuisi jakson loppuun ja arviointiviikolle. Erityisopettaja on viikoittain mukana oppimispajassa, jossa annetaan tukiovetusta.

Lukiossa on useita liikunnallisia koko koulun tapahtumia, kuten opettajien ja opiskelijoiden norsupalloturnaus, ykkösten ja kakkosten pesäpalloturnaus ja pingisturnaus. Hyvinvoinnin teemoja pidetään esillä, esim. keskiviikkoisin opiskelijoille tarjotaan ohjattu mindfulness-vartti liikuntasalissa ja opiskelijoiden mielenterveyspäivä 13.4. huomioitiin. Lukio osallistui Jope, minä tuen -kampanjaan.

Hyvinvointi ja oppimisen taidot ovat lukiolla lukuvuoden 2022-2023 painopistealue. Monet ongelmat helpottuvat, kun perusasiat ovat kunnossa: nukutaan riittävästi, syödään säännöllisesti, harrastetaan liikuntaa, ruutuaika on kohtuullista ja ajankäyttö on hallussa. Lukuvuoden alussa toteutamme koko koulun hyvinvointipäivän, jossa on luentoja ja työpajoja sekä harrastusesittelyjä / -kokeiluja. Lisäksi tarjotaan ohjattua harrastustoimintaa opiskelijatoiveiden pohjalta.

Nuorisolle kohdennettuja aktiviteettimahdollisuuksia on lisätty keskeisellä kaupunkialueella; sekä nuorisotila Huvikumpu että skeittiparkki. Vuoden 2022 osallistavan budjetoinnin määrärahasta 20 000 euroa myönnettiin keskustan nuorisotilalle kulttuurin ja liikunnan lisäämiseksi sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Määrärahan käyttö valmisteltiin yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa. Lisäksi määrärahasta osoitettiin 10 000 euroa frisbeegolfolosuhteiden parantamiseen. **Nuorisotyöhön** on myös pesty rekrytoimaan henkilöstöä. Vaikka kaupungin taloustilanne on haasteellinen, olemme järjestelleet toimintoja uudelleen ja tarkastelemme edelleen laajasti sitä, kuinka vielä useampi toimija voisi jalkautua sinne missä nuoret kokoontuvat luonnollisesti.

Oppilashuolto siirtyi syksyllä 2021 perusturvaan. Korona-ajalla oppilashuollollinen tarve lisääntyi, johon ei oltu pystytty oppilashuollollisesti vastaamaan siinä laajuudessa kuin tarvetta olisi ollut. Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattoritoimintaan on kuitenkin palkattu yksi vakinainen henkilö lisää, joten kuraattorien henkilöstömitoitus on säädösten mukainen. Oppilashuollon siirtyminen hyvinvointialueelle 2023 vuoden alussa edellyttää vahvojen yhdyspintojen ja toimintamallien rakentamista oppilaitosten ja hyvinvointialueen kesken.

Hyvinvointitoimiala on satsannut merkittävästi etenkin sellaisiin toimintoihin, joissa lapsia ja nuoria kohdataan ryhminä. Tämän lisäksi on selkeä tarve siihen, että heitä pystyttäisiin kohtaamaan myös yksilöinä ja kahden kesken. Silloin kun lapsella tai nuorella on tarve keskustella yksilötason asioista on tärkeää, että aikuinen on saatavilla. Osin kouluilla on jo tämäntyyppistä toimintaa, mutta tarpeeseen nähden, sitä ei ole riittävästi. Hankerahoitushakemuksissa nostamme tämäntapaisten tuen tarpeen keskiöön.

Hyvinvointitoimiala panostaa lasten ja nuorten toimintaa monien eri palvelujen/toimintojen kautta. Kaikesta tuesta ja panostamisesta huolimatta, emme pysty tukitoimin kokonaan poistamaan kaikkea lasten ja nuorten pahoinvointia. Osa lapsista ja nuorista tarvitsee systemaattisempaa, kalliimpia ja raskaampia tuen järjestelyjä, joita nimenomaisesti ennaltaehäivällä työllä minimoimme.

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Päätös Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin. Lisäksi lautakunta oikeutti esittelijän täydentämään valmistelutekstiä nuorten yksilötason kohtaamisen näkökulmasta keskustelun pohjalta.

Arviointikertomus 2021 / Perusturvalautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Perusturvalautakunta 16.08.2022 § 90

Valmistelu Perusturvajohtaja Liisa Niiranen, sosiaalityön päällikkö Nina Matinlassi, vs. hoiva- ja hoitotyön päällikkö Marja Kivekäs ja Johtava lääkäri Tea Taskila.

Tarkastuslautakunnan on vuoden 2021 arviointikertomuksessa on perusturvalautakunnalle havaintona ja kysymyksenä seuraavaa: Koronan aiheuttama poikkeustila on on työllistänyt ja kuormittanut terveydenhuollon henkilöstöä vuoden 2021 aikana.

Onko kartoitettu henkilöstön työtaakkaa ja jaksamista vuoden 2021 aikana? Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, miten perusturvalautakunta on varautunut sijaisten saatavuuteen loma-aikoina.

Perusturvalautakunnan vastaukset:

Perhepalveluissa on kartoitettu huhtikuussa 2021 koronan vaikutuksia työskentelyyn. Esihenkilöt ovat tiimeissä, yhdessä työntekijöiden kanssa kartoittaneet, mm. kuinka korona on vaikuttanut tehtävien vaativuuden kasvuun ja millaisia lisätöitä se on aiheuttanut. Vastaukset on tiimikohtaisesti kirjattu yhteen esihenkilöiden toimesta ja toimitettu pyynnöstä luottamushenkilölle.

Terveydenhuollon henkilöstön jaksamista on kartoitettu kehityskeskusteluissa ja palavereissa. Erillistä henkilöstökyselyä tulosalueen toimesta ei ole tehty.

Hoiva- ja hoitotyön toimipisteisiin on vuoden aikana tehty työsuojelutarkastuksia (kotihoitoon, tehostetun palveluasumisen yksiköihin sekä Sauvosaaren sairaalaan). Tarkastusten yhteydessä on selvitetty henkilöstön psykososiaalista kuormittumista. Työterveyshuolto on tehnyt henkilöstön jaksamisesta selvityksiä sekä kyselyt henkilöstölle. Tuloksia on käsitelty yhdessä työntekijöiden kanssa yhteistyöpalavereissa ja työsuojeluraporttien mukaisesti on tehty/tehdään suunnitelmat kuormittumisen vähentämiseksi.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi perusturvalautakunta päätti 29.3.2022 esittää kaupunginhallitukselle, että ikäihmisten palveluissa otetaan määräaikaisesti käyttöön 300 - 500 euron rekrytointilisä kesälomasijaisten saamisen turvaamiseksi ja että korotettu hälytysraha otetaan käyttöön. Kaupunginhallitus päätti 9.5.2022 perusturvalautakunnan ehdotukseen pohjautuen, että rekrytointilisä 300€

on voimassa syyskuun 2022 loppuun koskien muitakin kuin ikäihmisten palveluita. Lisäksi korotettu hälytysraha 75 euroa on ollut käytössä koko vuoden 2022.

Lisäksi perusturvatoimialalla on ns. resurssikeskus, joka tällä hetkellä tapahtuu hanketyönä. Resurssikeskuksessa on suunnittelija, jonka työ kohdentuu henkilöstön rekrytointiin ja koulutuspolkujen suunnitteluun.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat: Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti perusturvatoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilös edustajien esille nostamat asiat tulevat esille.

Vuoden 2021 arviointikertomus on oheismateriaalina.

Esittelijä	Perusturvajohtaja Liisa Niiranen
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitettämiin havaintoihin ja kysymyksiin.
Päätös	Perusturvalautakunta päätti antaa esittelyosan mukaiset vastaukset vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Arviointikertomus 2021/Ympäristölautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Ympäristölautakunta 16.08.2022 § 73

Valmistelu	Vs. ympäristöjohtaja Risto Pöykiö, vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö Ismo Tapio ja kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen. Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä. Vastaukset pyydetään seuraavasti: Ympäristölautakunta (Tekninen lautakunta): Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristötoimiala on pyrkinyt ottamaan kiitettävästi huomioon kaupunginvaltuuston asettamat strategiset

päämäärät huomioiden kaupungin asukkaiden tarpeet ja kaupungin heikon taloustilanteen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota korjausvelkahankkeiden seurannan sisältöön, keston sekä seurannasta tiedottamiseen.

Miten ostopalveluiden laadunseuranta on järjestetty? Onko esimerkiksi käyttäjien palautteen antamiseen sujuvat reitit, ja mitä muita keinoja laadun valvontaan on mahdollisesti käytettävissä?

Esittelijä

Vs. Ympäristöjohtaja Risto Pöykiö

Vastaukset arviointikertomukseen ympäristötoimialalta:

Viranomaistoiminnan ja luvituksen prosessit:

Kemin ilmanlaadun mittauksessa vuonna 2021, tarjouspyynnössä edellytettiin, että mittaajalla on mittauspalveluhin liittyvä laadunvarmistus- ja laadunvalvontajärjestelmä sekä dokumentoitu laatukäsikirja. Mittaajan (Ilmatieteen laitos) kanssa käytiin mittausdata ja mittauksen laadunvalvonta neljännesvuosittain läpi. Nämä tiedot esiteltiin lupajaoston kokouksissa jokaiselta kvartaalilta joko vuoden 2021 (kvartaalit Q1- Q3) tai 2022 (kvartaali Q 4) aikana. Kemin ilmanlaadun mittausraportissa vuodelta 2021 esitellään koko vuotta koskeva mittauslaitteistojen kalibrointi ja sen toteutus, laadunvarmistus ja laitehuollot. Mittausraportti käsiteltiin lupajaoston syyskuun kokouksessa (15.9.2022).

Yleisten alueiden prosessit:

Yleisten alueiden prosessit laadittiin vuonna 2015 selvityksen Kemin kaupungin katujen korjausvelasta (opinnäytetyö 2015, OAKK). Korjausvelan seuranta tehdään kenttätöinä. Korjausvelkatilanteesta annetaan tietoa / arvioita talousarviokeskusteluissa. Korjausvelan kasvua ei voida nykyisellä rahoituksella pysäyttämään.

Hankitut ostopalvelut (palvelu- ja rakennusurakat) ovat kilpailutettuja ja sopimukset perustuvat yleisiin sopimusehtoihin. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot itse urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Lisäksi sopimukseen kirjataan pääsääntöisesti liitteinä työn laatua täsmäntäviä asiakirjoja (esim. tehtäväkohtaiset työselostukset, tehtäväkortit ja yleiset laatuvaatimukset). Asiakirjat mahdollistavat työn valvonnan ja sopimusosapuolien välisien yhteisten kokousten ja toimitusten sekä kuluttajien antamien palautteiden kokonaisuuden, joka mahdollistaa toimivan laadunseurannan.

Kiinteistöjen ylläpitoprosessit

Kiinteistöjen korjausvelasta on teetetty selvitys v. 2011 Trellum Oy:llä. Vuosittain kiinteistönpito päivittää ko. selvitystä toteutuneiden korjausten, kiinteistön myyntien, uudisrakentamisen mukaisesti. Korjausvelan tilanteesta raportoidaan ympäristölautakunnalle budjetin laadinnan yhteydessä. Korjausvelan kasvua on saatu hidastettua myymällä peruskorjauskuntoisia rakennuksia sekä purkamalla käyttöä vailla olevia rakennuksia.

Ostopalvelut hankitaan kaupungin laatimien hankintaohjeiden mukaisesti. Rakennusurakoissa noudatetaan yleisiä sopimusehtoja. Nämä

sopimusehdot sisältävät mm. ehdot urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Sopimuksiin kirjataan työn laatua täsmentäviä työselostuksia sekä yleisiä laatuvaatimuksia. Isoimmassa rakennusurakoissa valvonta suoritetaan ostopalveluna.

Käyttäjät voivat antaa palautetta kiinteistönhoidosta sähköisen huoltokirjan palautelomakkeella. Palautelomakkeen lähettäjälle vastataan sähköpostilla henkilökohtaisesti korjaus-/huoltotoimenpiteiden jälkeen. Käyttäjäkyselyillä on saatu tarkempaa tietoa käyttäjien tarpeista.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Ympäristötoimiala

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti ympäristötoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamia asioita ilmenee.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja Jouko Pasoja

Ympäristölautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin.

Kaupunginhallitus 27.09.2022 § 270

Henkilöstöhallinnon vastaus tarkastuslautakunnalle:

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Kemin kaupunki työnantajana on velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin, mikäli ilmenee että työolosuhteissa on tekijöitä, joiden voidaan olettaa aiheuttavan sellaista kuormitusta, josta voi seurata työkyvyn alenemista. Tarkastuslautakunnalle työntekijöiden edustajien antamat tiedot tulisi

saattaa työnantajan tietoisuuteen, jotta työnantaja pystyisi aloittamaan toimenpiteet korjatakseen toimintaansa. Työnantaja pyytääkin tietoonsa ne yksiköt ja tapahtumat, joissa kuvatus kaltaisia virheellisiä käytäntöjä esiintyy, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Tarkastuslautakunnan havaintojen mukaan Kemin kaupungin suorittamat työhyvinvointikyselyt antavat virheellistä tietoa henkilöstön hyvinvoinnin tilasta. Havainnossa on selkeä ristiriita saatuihin tutkimustuloksiin nähden. Onkin syytä pohtia edustavatko tarkastuslautakunnan saamat yksittäisten henkilöstöedustajien näkemykset todella koko henkilöstön näkemystä, vaan ovatko ne yksittäisten asiasssaan aktiivisten henkilöiden näkemyksiä? Henkilöstöosasto voi tutkia mahdollisuuksia järjestää työhyvinvointiin liittyviä mittauksia esim. Työterveyshuollon järjestämänä, mikäli nykyistä työsuojelun toteuttamaa kyselytapaa pidetään epäluotettavana. Kouluttamalla ja tiedottamalla aktiivisen tuen toimintamallista ja häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeistuksesta pyritään saavuttamaan tilanne, jossa henkilöstön edustajien em. kuvaamia tilanteita ei esiinny.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee saadut vastaukset tiedoksi ja saattaa ne tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena sen tarkastuskertomuksessa esille nostamiin havaintoihin.
Päätös	Kaupunginhallitus merkitsi saadut vastaukset tiedoksi ja saattaa ne tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena sen tarkastuskertomuksessa esille nostamiin havaintoihin.

Tarkastuslautakunta 26.10.2022 § 75

Valmistelu	Kaupunginhallitus on antanut tarkastuslautakunnalle seuraavat vastaukset arviointikertomuksessa esitettyihin selvityspyyntöihin:

Arviointikertomus 2021/ELINVOIMALAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Elinvoimalautakunta 21.09.2022

Valmistelu	Elinvoimajohtaja Mervi Nikander, puh. 040 480 1067 kaupungingeodeetti Paulus Rantajärvi, elinkeinopäällikkö Hanna Alila, työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, kaavoitusarkkitehti Saija Alakare
	Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.
	Elinvoimalautakunta (Tekninen lautakunta, kaavoitus- ja tonttiasiat & ympäristöjaosto):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erityisesti äkillisen rakennemuutoksen kanssa työskennelleitä nopeasta reagoinnista ja tuloksellisesta

yhteistyöstä alueen muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimivan ja kaikki kuntalaiset hyvin tavoitettava tiedottaminen on haastavaa. Se on myös poikkihallinnollista ja tukee onnistuessaan kaikkia osapuolia.

Esteettömyys ja saavutettavuus liittyvät vahvasti myös elinvoimalautakunnan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toivoo investointisuunnitelmaa tehtäessä arvioitavan erityisesti kaupunkistrategian Sujuva arki -päämäärä huomioiden.

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat olleet useissa tehdyissä toimenpiteissä tavoitteena, silti erityisesti ikäihmisille tarjotuissa palveluissa on paljon huomioitavaa niiden osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että esimerkiksi selkokieliisyys, aistivammaisten huomioiminen, liikuntavammaisten kuuleminen erilaisissa tilasuunniteluissa lisäksi kaikkien kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Millaisiin toimenpiteisiin lautakunta on näiltä osin ryhtynyt ja millaisia suunnitelmia on tulevaisuuden palveluiden kehittämisessä otettu huomioon?

Elinvoimalautakunnan vastaus:

Kaavoituksella ohjataan toimintojen sijoittelua. Alueiden ja rakennusten tarkempi suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu myöhemmässä vaiheessa muiden tahojen toimesta.

Kaavoituksella pyritään aina toimintojen tarkoituksenmukaiseen sijoitteluun siten, että kulkuyhteydet ovat toimivat ja palvelut ovat hyvin saavutettavissa.

Kemin joukkoliikennedytydet ovat rajalliset.

Kuntalaisten osallistamisen suhteen kaavoitus on pyrkinyt lähestymään kuntalaisia aiempaa aktiivisemmin muun muassa sosiaalisen median kautta. Kaupungin omien kaavatöiden osalta nähtävilläpitoaineistojen yhteyteen on laadittu myös videoituneita kaavaesityksiä. Kaavoituksen tavoitteena on suunnitella viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa.

Elinvoimatoimialan viestinnässä pyritään jatkossa huomioimaan yhä paremmin saavutettavuus.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan

Elinvoimalautakunnan vastaus:

Elinvoimatoimialalla pyritään reagoimaan nopeasti henkilöstöön liittyviin

tilanteisiin. Toimialalla noudatetaan aktiivisen tuen ja varhaisen puuttumisen malleja. Esihenkilöt käyvät säännöllisesti kehityskeskustelut tulosalueillaan. Viikko- ja tiimipalaverit ym. mahdollistavat säännöllisen vuorovaikutuksen ja viestinnän henkilöstön kesken.

Esittelijä	Elinvoimajohtaja Mervi Nikander
Päätösehdotus	Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin. Tarkastetaan pykälä kokouksessa.
Päätös	Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin seuraavin muutoksin: Elinvoimatoimialan viestinnässä huomioidaan yhä paremmin saavutettavuus. Elinvoimatoimialalla reagoidaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Arviointikertomus 2021/HYVINVOINTILAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 112

Valmistelu	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 04007418946, johtava rehtori Piia Hulkkonen, varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Maunu Kaupunginhallitus on pyytänyt tarkastuslautakunnan kysymyksiin hyvinvointilautakunnan vastaukset 19.9.2022 kaupunginhallituksen käsittelyyn mennessä. Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Hyvinvointilautakunta (koulutuslautakunta ja kulttuurilautakunta) ja kaupunginhallitus: <i>Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:</i> Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyvinvointitoimialan kokouspöytäkirjoissa erityisesti lasten- ja nuorten pahoinvoinnin huolestuttavaan tilanteeseen. Yhä nuoremmat lapset voivat huonosti. Tämä näkyy niin kouluissa kuin myöskin yleisesti, yleisenä nuorten pahoinvointina lieveilmiöineen. Perusopetukseen oli tarvetta lisätä Hepolan koululle kuntouttavan opetuksen ryhmä 1-3 luokan oppilaille lukuvuodeksi 2021-2022. Tarkastuslautakunta pyytää hyvinvointilautakunnalta ja kaupunginhallitukselta selvitystä, millaisiin toimiin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on mahdollista ryhtyä nuorten ja lasten hyvinvoinnin parantamiseksi. Miten kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat mahdollisuuteen parantaa nuorten ja lasten hyvinvointia? Onko hyvinvointilautakunta ja kaupunginhallitus arvioineet millaisia kustannuksia syntyy, kun lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Onko henkilöstöresursseissa huomioitu riittävästi nuorten lisääntyneen pahoinvointi? Hyvinvointilautakunnan vastaus:

Lasten ja nuorten moninaisen tuen tarve on lisääntynyt. Korona-aika on ollut haasteellista sekä perheille että palvelujen järjestäjille. Useiden palvelujen rajoitettu tuotanto, yksikköjen sulkeminen sekä nopealla aikataululla organisoitu etäopetus ovat olleet kaikille osallisille uusia ja kokemattomia tapahtumaketjuja. Nämä ovat vaatineet sekä yksilö- että yhteisötasolla uudenlaisia tapoja selviytyä. Lasten ja nuorten osalta tukitoimia on ollut mahdollista järjestää myös myönnettyjen erityisavustusten turvin. Pääsääntöisesti erityisavustuksella voidaan palkata lisähenkilöstöä tukemaan lasten ja nuorten oppimista ja kasvamista sekä lisäämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Oppimisen tukea vahvistetaan palkkaamalla hankerahalla resurssiopettajia ja koulunkäynninohjaajia sekä lisäämällä erityisopettajien konsultatiivista työtä. Hyvinvointitoimiala on onnistunut saamaan hankeavustusta, jonka turvin toimialalle on palkattu lisää työntekijöitä lasten ja nuorten tukemiseen.

Varhaiskasvatuksessa toiminta kohdentuu ennaltaehkäisevään toimintaan, arjen kaikissa toiminnoissa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu lasten kanssa on aloitettu jokaisessa ryhmässä. TUIKKU-hankkeen myötä on saatu lisää tietoa käytännön työhön. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu on olennaisena osana myös toimintakautena 2022-23.

Henkilöstöä on koulutettu Lapset Puheeksi – menetelmään. Menetelmää käytetään huoltajien ja henkilöstön välisissä keskusteluissa jokaisen varhaiskasvatuksessa aloittavan lapsen/perheen kanssa.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtion erityisavustuksia, joilla on palkattu lisähenkilöstöä. Hankerahoitus kohdentuu lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen, toimintamallien kehittämiseen sekä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Varhaiskasvatukseen on tullut lakimuutos lapselle annettavan tuen osalta 1.8.2022. Henkilöstöä on koulutettu Tukea tuen järjestäjille - kehittämisyhmän avulla. Varhaiskasvatukseen on tekeillä toimintamalli tuen järjestämiseksi lukuvuodelle 2022-2023.

Perusopetuksessa on käynnistetty / toteutettu monenlaisia konkreettisia toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Koulujen yhteinen kehittämistyö aloitettiin lv. 2021-2022. Kehittämistyötä jatketaan lukuvuonna 2022–2023 jalkauttamalla laadittuja toimintamalleja, suunnitelmia ja yhteisiä hyviä käytäntöjä arkeen mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisesta, yleisen tuen vahvistamisesta ja lukutaidon ja -innon vahvistamisesta. Perusopetuksen ja lukion yhteinen vesokoulutus järjestettiin 9.8.2022 yleisen tuen käytänteistä. Hankerahoituksella on saatu palkattua yläkoulujen yhteinen lukuresurssiopettaja sekä maahanmuuttajaoppilaiden tukeen lukuresurssiopettaja sekä valmistavan opetuksen ryhmiin koulunkäynninohjaajat.

Oppilashuollon Kehittäjäkuraattoritoiminta -hanke kohdennetaan syksyllä 2022 esi- ja alkuopetukseen ja varhaiseen tukeen. Koulunuorisotyö toteutuu kaikilla yhteinäiskouluilla ja lukiolla. Toimintaan pyritään saamaan lisää resurssia, jotta koulunuorisotyötä saataisiin kaikille kouluille.

Kemin kaupungin HARLIKUS eli harrastussuunnitelman ja liikunta- ja kulttuurikasvatussuunnitelman hyödyntämistä korostetaan ja tehostetaan;

systemaattinen suunnitelman käyttöönotto kaikissa kouluissa kehittämissuunnitelmien työhön liittyen lukuvuonna 2022–2023.

Harrastusten jäänmurtaja – hanke jatkuu lukuvuonna 2022–2023. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa kemiläisille lapselle ja nuorelle maksuton ja mieluisa harrastus osana turvallista koulupäivää. Hanke on suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille, joilla ei ole harrastusta. Harrastukset valitaan ja toteutetaan lasten ja nuorten kuulemisesta saatujen tietojen pohjalta. Lukuvuonna 2021–2022 harrastekerhoihin osallistuu reilu 200 oppilasta. Ensi lukuvuonna järjestetään noin 50 lukuvuoden kestävästä kerho koulupäivän yhteydessä. Hankerahalla on palkattu koulujen yhteinen harrastekerho-ohjaaja.

Koulujen muu kerhotoiminta toteutetaan Kemlin kerhot pyörivät -hankerahoituksella, joka mahdollistaa mm. PT-toiminnan kaikilla yläkouluilla. Personal trainer (PT) toimii peruskoulussa ensisijaisesti oppilaiden kuntovalmentajana, liikuntakaverina ja ryhmäohjaajana. Hän opastaa nuoria vahvistamaan liikuntataitoja ja lisäämään liikuntaaktiivisuutta sekä kannustaa ja ohjaa elintapojen muutoksessa. Toiminnalla on myös myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten kaverisuhteisiin.

Kaikissa peruskouluissa käynnistyy välkkäritoiminta, jonka ideana on, että koulutetut välkkärioppilaat suunnittelevat ja ohjaavat toisille oppilaille välituntitoimintaa. Välkkäri-koulutus on elokuussa 2022 ja toimintaa toteutetaan lukuvuonna 2022-2023 välkkäritoiminnasta vastaavien ohjaavien opettajien johdolla.

Hepolan, Sauvosaren ja Karihaaran koulut palkittiin keväällä 2022 500€ välituntivälinepaketilla Kiusaamatta paras-kampanjassa käytänteistään kiusaamisen ehkäisyssä ja käsittelyssä. Oppilaiden toivomia piha/ välituntivälineitä on voitu hankkia myös vanhempainyhdistysten tuella.

Oppilasurheilun toiminta aloitetaan korona-ajan jälkeen liikuntavastaavan ja koulujen liikuntavastaavien toimesta. Koulumatkaliikkumiseen kannustetaan ja selvitetään mm. 5-luokkalaisten pyöräkisan uudelleen aktivoimista (jäänyt koronan vuoksi kahtena lukuvuonna pitämättä). Ulkoluokkatoimintaan (liikuntaa ja oppimista lähiluonnossa/ ympäristössä) kannustetaan opettajien kouluttautumisen kautta.

Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen tullaan laatimaan Kemlin perusopetuksen yhteinen toimintamalli. Kouluilla järjestetään ja ideoidaan yhdessä oppilaiden kanssa erilaisia teemaviikkoja, tapahtumia, liikuntailtapäiviä/hyvinvointipäiviä lukuvuoden aikana. Viime lukuvuonna järjestettiin mm. Be active ja Jope, minä tuen -hyvinvointikampanjat yläkoululaisille ja lukion opiskelijoille. Tavoitteena on kiinnittää erityistä huomiota uneen, ravintoon, liikkumiseen ja sosiaalisiin suhteisiin.

Lukiolla on tehty/ käynnistetty useita toimenpiteitä nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi: 16.3.2022 kaikille opiskelijoille pidettiin ryhmänohjaus, jossa esiteltiin lukion keskeiset kouluterveyskyselyn tulokset ja valtakunnallisia tuloksia. Sen jälkeen opiskelijat vastasivat koulun laatimaan Google Forms -kyselyyn, jossa he esittivät ideoita ja toiveita siitä, mitä lukiolla voitaisiin tehdä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Opiskeluhuoltotyöryhmä, opiskelijakunnan hallitus ja opettajakunta suunnittelivat yhdessä opiskelijoiden vastausten pohjalta toimenpiteitä lukuvuodelle 2022-2023.

Loppukevään 2022 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota opiskelutaitojen ohjaukseen kursseilla. Ryhmäohjauksessa 20.4.2022 käsiteltiin opiskelutaitoja ja harjoiteltiin opintojen suunnittelua. Opiskelussa kiinnitetään huomiota myös tehtävien määrään ja rytmitykseen, jotta kaikki isot arvioitavat työt eivät painottuisi jakson loppuun ja arviointiviikolle. Erityisopettaja on viikoittain mukana oppimispajassa, jossa annetaan tukiopetusta.

Lukiossa on useita liikunnallisia koko koulun tapahtumia, kuten opettajien ja opiskelijoiden norsupalloturnaus, ykkösten ja kakkosten pesäpalloturnaus ja pingisturnaus. Hyvinvoinnin teemoja pidetään esillä, esim. keskiviikkoisin opiskelijoille tarjotaan ohjattu mindfulness-vartti liikuntasalissa ja opiskelijoiden mielenterveyspäivä 13.4. huomioitiin. Lukio osallistui Jope, minä tuen -kampanjaan.

Hyvinvointi ja oppimisen taidot ovat lukiolla lukuvuoden 2022-2023 painopistealue. Monet ongelmat helpottuvat, kun perusasiat ovat kunnossa: nukutaan riittävästi, syödään säännöllisesti, harrastetaan liikuntaa, ruutu-aika on kohtuullista ja ajankäyttö on hallussa. Lukuvuoden alussa toteutamme koko koulun hyvinvointipäivän, jossa on luentoja ja työpajoja sekä harrastusesittelyjä / -kokeiluja. Lisäksi tarjotaan ohjattua harrastustoimintaa opiskelijatoiveiden pohjalta.

Nuorisolle kohdennettuja aktiviteettimahdollisuuksia on lisätty keskeisellä kaupunkialueella; sekä nuorisotila Huvikumpu että skeittiparkki. Vuoden 2022 osallistavan budjetoinnin määrärahasta 20 000 euroa myönnettiin keskustan nuorisotilalle kulttuurin ja liikunnan lisäämiseksi sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Määrärahan käyttö valmisteltiin yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa. Lisäksi määrärahasta osoitettiin 10 000 euroa frisbeegolfolosuhteiden parantamiseen. **Nuorisotyöhön** on myös pysytty rekrytoimaan henkilöstöä. Vaikka kaupungin taloustilanne on haasteellinen, olemme järjestelleet toimintoja uudelleen ja tarkastelemme edelleen laajasti sitä, kuinka vielä useampi toimija voisi jalkautua sinne missä nuoret kokoontuvat luonnollisesti.

Oppilashuolto siirtyi syksyllä 2021 perusturvaan. Korona-ajalla oppilashuollollinen tarve lisääntyi, johon ei oltu pystytty oppilashuollollisesti vastaamaan siinä laajuudessa kuin tarvetta olisi ollut. Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattoritoimintaan on kuitenkin palkattu yksi vakinainen henkilö lisää, joten kuraattorien henkilöstömitoitus on säädösten mukainen. Oppilashuollon siirtyminen hyvinvointialueelle 2023 vuoden alussa edellyttää vahvojen yhdyspintojen ja toimintamallien rakentamista oppilaitosten ja hyvinvointialueen kesken.

Hyvinvointitoimiala on satsannut merkittävästi etenkin sellaisiin toimintoihin, joissa lapsia ja nuoria kohdataan ryhminä. Tämän lisäksi on selkeä tarve siihen, että heitä pystyttäisiin kohtaamaan myös yksilöinä ja kahden kesken. Silloin kun lapsella tai nuorella on tarve keskustella yksilötason asioista on tärkeää, että aikuinen on saatavilla. Osin kouluilla on jo tämäntyyppistä toimintaa, mutta tarpeeseen nähden, sitä ei ole riittävästi. Hankerahoitushakemuksissa nostamme tämäntapaisten tuen tarpeen keskiöön.

Hyvinvointitoimiala panostaa lasten ja nuorten toimintaa monien eri palvelujen/toimintojen kautta. Kaikesta tuesta ja panostamisesta huolimatta, emme pysty tukitoimin kokonaan poistamaan kaikkea lasten ja nuorten pahoinvointia. Osa lapsista ja nuorista tarvitsee

systemaattisempaa, kalliimpia ja raskaampia tuen järjestelyjä, joita nimenomaisesti ennaltaehäivällä työllä minimoimme.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.
Päätös	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin. Lisäksi lautakunta oikeutti esittelijän täydentämään valmistelutekstiä nuorten yksilötason kohtaamisen näkökulmasta keskustelun pohjalta.

Arviointikertomus 2021 / PERUSTURVALAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Perusturvalautakunta 16.08.2022 § 90

Valmistelu Perusturvajohtaja Liisa Niiranen, sosiaalityön päällikkö Nina Matinlassi, vs. hoiva- ja hoitotyön päällikkö Marja Kivekäs ja Johtava lääkäri Tea Taskila.

Tarkastuslautakunnan on vuoden 2021 arviointikertomuksessa on perusturvalautakunnalle havaintona ja kysymyksenä seuraavaa:
Koronan aiheuttama poikkeustila on on työllistänyt ja kuormittanut terveydenhuollon henkilöstöä vuoden 2021 aikana.

Onko kartoitettu henkilöstön työtaakkaa ja jaksamista vuoden 2021 aikana? Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, miten perusturvalautakunta on varautunut sijaisten saatavuuteen loma-aikoina.

Perusturvalautakunnan vastaukset:

Perhepalveluissa on kartoitettu huhtikuussa 2021 koronan vaikutuksia työskentelyyn. Esihenkilöt ovat tiimeissä, yhdessä työntekijöiden kanssa kartoittaneet, mm. kuinka korona on vaikuttanut tehtävien vaativuuden kasvuun ja millaisia lisätöitä se on aiheuttanut. Vastaukset on tiimikohtaisesti kirjattu yhteen esihenkilöiden toimesta ja toimitettu pyynnöstä luottamushenkilölle.

Terveydenhuollon henkilöstön jaksamista on kartoitettu kehityskeskusteluissa ja palaverissa. Erillistä henkilöstökyselyä tulosalueen toimesta ei ole tehty.

Hoiva- ja hoitotyön toimipisteisiin on vuoden aikana tehty työsuojelutarkastuksia (kotihoitoon, tehostetun palveluasumisen yksiköihin sekä Sauvosaaren sairaalaan). Tarkastusten yhteydessä on selvitetty henkilöstön psykososiaalista kuormittumista. Työterveyshuolto on tehnyt henkilöstön jaksamisesta selvityksiä sekä kyselyt henkilöstölle. Tuloksia on käsitelty yhdessä työntekijöiden kanssa yhteistyöpalaverissa ja työsuojeluraporttien mukaisesti on tehty/tehdään suunnitelmat kuormittumisen vähentämiseksi.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi perusturvalautakunta päätti 29.3.2022 esittää kaupunginhallitukselle, että ikäihmisten palveluissa

otetaan määräaikaisesti käyttöön 300 - 500 euron rekryointilisä kesälomasijaisten saamisen turvaamiseksi ja että korotettu hälytysraha otetaan käyttöön. Kaupunginhallitus päätti 9.5.2022 perusturvalautakunnan ehdotukseen pohjautuen, että rekryointilisä 300€ on voimassa syyskuun 2022 loppuun koskien muitakin kuin ikäihmisten palveluita. Lisäksi korotettu hälytysraha 75 euroa on ollut käytössä koko vuoden 2022.

Lisäksi perusturvatoimialalla on ns. resurssikeskus, joka tällä hetkellä tapahtuu hanketyönä. Resurssikeskuksessa on suunnittelija, jonka työ kohdentuu henkilöstön rekryointiin ja koulutuspolkujen suunnitteluun.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Perusturvalautakunnan vastaus:

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti perusturvatoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamat asiat tulevat esille.

Vuoden 2021 arviointikertomus on oheismateriaalina.

Esittelijä	Perusturvajohtaja Liisa Niiranen
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitettämiin havaintoihin ja kysymyksiin.
Päätös	Perusturvalautakunta päätti antaa esittelyosan mukaiset vastaukset vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Arviointikertomus 2021/YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Ympäristölautakunta 16.08.2022 § 73

Valmistelu Vs. ympäristöjohtaja Risto Pöykiö, vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö Ismo Tapio ja kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen.

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.

Vastaukset pyydetään seuraavasti:

Ympäristölautakunta (Tekninen lautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristötoimiala on pyrkinyt ottamaan kiitettävästi huomioon kaupunginvaltuuston asettamat strategiset päämäärät huomioiden kaupungin asukkaiden tarpeet ja kaupungin heikon taloustilanteen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota korjausvelkahankkeiden seurannan sisältöön, keston sekä seurannasta tiedottamiseen.

Miten ostopalveluiden laadunseuranta on järjestetty? Onko esimerkiksi käyttäjien palautteen antamiseen sujuvat reitit, ja mitä muita keinoja laadun valvontaan on mahdollisesti käytettävissä?

Esittelijä

Vs. Ympäristöjohtaja Risto Pöykiö

Vastaukset arviointikertomukseen ympäristötoimialalta:

Viranomaistoiminnan ja luvituksen prosessit:

Kemin ilmanlaadun mittauksessa vuonna 2021, tarjouspyynnössä edellytettiin, että mittaajalla on mittauspalveluhin liittyvä laadunvarmistus- ja laadunvalvontajärjestelmä sekä dokumentoitu laatukäsikirja. Mittaajan (Ilmatieteen laitos) kanssa käytiin mittausdata ja mittauksen laadunvalvonta neljännesvuosittain läpi. Nämä tiedot esiteltiin lupajaoston kokouksissa jokaiselta kvartaalilta joko vuoden 2021 (kvartaalit Q1- Q3) tai 2022 (kvartaali Q 4) aikana. Kemin ilmanlaadun mittausraportissa vuodelta 2021 esitellään koko vuotta koskeva mittauslaitteistojen kalibrointi ja sen toteutus, laadunvarmistus ja laitehuollot. Mittausraportti käsiteltiin lupajaoston syyskuun kokouksessa (15.9.2022).

Yleisten alueiden prosessit:

Yleisten alueiden prosessit laadittiin vuonna 2015 selvityksen Kemin kaupungin katujen korjausvelasta (opinnäytetyö 2015, OAKK). Korjausvelan seuranta tehdään kenttätyönä. Korjausvelkatilanteesta annetaan tietoa / arvioita talousarviokeskusteluissa. Korjausvelan kasvua ei voida nykyisellä rahoituksella pysäyttämään.

Hankitut ostopalvelut (palvelu- ja rakennusurakat) ovat kilpailutettuja ja sopimukset perustuvat yleisiin sopimusehtoihin. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot itse urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Lisäksi sopimukseen kirjataan pääsääntöisesti liitteinä työn laatua täsmentäviä asiakirjoja (esim. tehtäväkohtaiset työselostukset, tehtäväkortit ja yleiset laatuvaatimukset). Asiakirjat mahdollistavat työn valvonnan ja sopimusosapuolien välisien yhteisten kokousten ja toimitusten sekä kuluttajien antamien palautteiden kokonaisuuden, joka mahdollistaa toimivan laadunseurannan.

Kiinteistöjen ylläpitoprosessit

Kiinteistöjen korjausvelasta on teetetty selvitys v. 2011 Trelum Oy:llä. Vuosittain kiinteistönpito päivittää ko. selvitystä toteutuneiden korjausten, kiinteistön myyntien, uudisrakentamisen mukaisesti. Korjausvelan tilanteesta raportoidaan ympäristölautakunnalle budjetin laadinnan yhteydessä. Korjausvelan kasvua on saatu hidastettua myymällä peruskorjauskuntoisia rakennuksia sekä purkamalla käyttöä vailla olevia rakennuksia.

Ostopalvelut hankitaan kaupungin laatimien hankintaohjeiden mukaisesti. Rakennusurakoissa noudatetaan yleisiä sopimusehtoja. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Sopimuksiin kirjataan työn laatua täsmentäviä työselostuksia sekä yleisiä laatuvaatimuksia. Isoimmissa rakennusurakoissa valvonta suoritetaan ostopalveluna.

Käyttäjät voivat antaa palautetta kiinteistönhoidosta sähköisen huoltokirjan palautelomakkeella. Palautelomakkeen lähettäjälle vastataan sähköpostilla henkilökohtaisesti korjaus-/huoltotoimenpiteiden jälkeen. Käyttäjäkyselyillä on saatu tarkempaa tietoa käyttäjien tarpeista.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia. Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Ympäristötoimialan vastaukset:

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti ympäristötoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamia asioita ilmenee.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja Jouko Pasoja

Ympäristölautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin.

Kaupunginhallitus 27.09.2022 § 270

HENKILÖSTÖHALLINNON vastaus tarkastuslautakunnalle:

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia. Esiin nousseita ongelmia ovat mm.

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Kemin kaupunki työnantajana on velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin, mikäli ilmenee että työolosuhteissa on tekijöitä, joiden voidaan olettaa aiheuttavan sellaista kuormitusta, josta voi seurata työkyvyn alenemista. Tarkastuslautakunnalle työntekijöiden edustajien antamat tiedot tulisi saattaa työnantajan tietoisuuteen, jotta työnantaja pystyisi aloittamaan toimenpiteet korjatakseen toimintaansa. Työnantaja pyytääkin tietoonsa ne yksiköt ja tapahtumat, joissa kuvatus kaltaisia virheellisiä käytäntöjä esiintyy, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Tarkastuslautakunnan havaintojen mukaan Kemin kaupungin suorittamat työhyvinvointikyselyt antavat virheellistä tietoa henkilöstön hyvinvoinnin tilasta. Havainnossa on selkeä ristiriita saatuihin tutkimustuloksiin nähden. Onkin syytä pohtia edustavatko tarkastuslautakunnan saamat yksittäisten henkilöstöedustajien näkemykset todella koko henkilöstön näkemystä, vaan ovatko ne yksittäisten asiassaan aktiivisten henkilöiden näkemyksiä? Henkilöstöosasto voi tutkia mahdollisuuksia järjestää työhyvinvointiin liittyviä mittauksia esim. Työterveyshuollon järjestämänä, mikäli nykyistä työsuojelun toteuttamaa kyselytapaa pidetään epäluotettavana. Kouluttamalla ja tiedottamalla aktiivisen tuen toimintamallista ja häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeistuksesta pyritään saavuttamaan tilanne, jossa henkilöstön edustajien em. kuvaamia tilanteita ei esiinny.

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi vastaukset arviointikertomuksen huomioista ja saattaa ne edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.
Päätös	Tarkastuslautakunta päätti pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan henkilöstön edustajien kuulemisen osalta.

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 317

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan tarkastuslautakunnalle henkilöstön edustajien kuulemisen osalta. Täydennys tulee antaa marraskuun loppuun mennessä.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan tarkastuslautakunnalle henkilöstön edustajien kuulemisen osalta. Täydennys tulee antaa marraskuun loppuun mennessä.

Hyvinvointilautakunta 24.11.2022 § 164

Valmistelu	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 040-7418946

Kaupunginhallitus pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan tarkastuslautakunnalle henkilöstön edustajien kuulemisen osalta. Täydennys tulee antaa marraskuun loppuun mennessä.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia. Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan.

Kemin kaupunki ei missään muodossa hyväksy epäasiallista kohtelua, syrjintää eikä häirintää. Työnantajana Kemin kaupunki on laatinut ohjeen epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisemiseksi (Toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle KH 2006 § 622). Esihenkilöt ja työntekijät tiedostavat, että heillä on oikeus ja velvollisuus puuttua syrjintä- ja häirintätilanteisiin. He puuttuvat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa esille tulleisiin tapauksiin aktiivisesti. (Kemin kaupunki, henkilöstöpalvelut, 2011 § 323: Aktiivisen tuen toimintamalli)

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on ennaltaehkäistä syrjintää, edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä lisätä osallisuutta yhteisiin asioihin. Pyrkimyksenä on oppia tunnistamaan syrjintä, ennaltaehkäistä sen syntyä ja puuttua syrjintään välittömästi, jos sitä työyhteisöissä havaitaan. Työsuojeluilmoitus on mahdollista tehdä sähköisen kanavan, Regon kautta.

Kemin kaupungin intranet sivuilla on työhyvinvointiin ja työsuojeluun liittyviä asiakirjoja ja ohjeistuksia, jonka mukaisesti hyvinvointitoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamat asiat tulevat esille.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan täydennetyin vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.
Päätös	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan täydennetyin vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Kaupunginhallitus 21.12.2022 § 378
288/00.03.00/2022

Valmistelu

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tietoon saatetuksi täydennetyin vastauksen tarkastuskertomukseen ja saattaa sen tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena tarkastuskertomuksessa esille nostettuihin havaintoihin.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tietoon saatetuksi täydennetyin vastauksen tarkastuskertomukseen ja saattaa sen tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena tarkastuskertomuksessa esille nostettuihin havaintoihin.